

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Rev-562/05
Banja Luka, 04. 5. 2006.**

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Stake Gojković, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić, Petra Bajića, Gorjane Popadić i Darka Osmića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: B. A. i M. A. iz K. D., zastupani po punomoćniku M. B., advokatu iz B. L., protiv tuženih: M. L. iz Š., O. K. D.; A. L. iz K. D. i Stambene zadruge K. D., radi utvrđenja i predaje u posjed, te pravnoj stvari po protivtužbi tuženog M. L., protiv tužitelja B. i M. A., radi vraćanja kupoprodajne cijene i naknade izvršenih ulaganja, odlučujući o reviziji tužitelja, protiv presude Okružnog suda u B. L. Gž-682/03 od 21. 4. 2005. godine, na sjednici održanoj 04. 5. 2006. godine donio je

R J E Š E N J E

Revizija se uvažava, ukida se presuda Okružnog suda u B. L. Gž-682/03 od 21. 4. 2005. godine u dijelu kojim je odbačena žalba tužitelja kao neblagovremena i u dijelu kojim je odbijena žalba tuženih M. i A. L. i potvrđena prvostepena presuda u pogledu odluke o protivtužbenom zahtjevu (stav 3. prvostepene presude), te predmet vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje u odnosnom dijelu.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u K. D. P-132/01 od 11. 02. 2003. godine utvrđeno je da su tužitelji vlasnici trosobnog stana površine 98,95 m² koji se nalazi u K. D. (stav 1. izreke prvostepene presude). Obavezana je tužena A. L. (drugotužena) da predmetni stan preda u posjed tužiteljima, slobodan od lica i stvari (stav 2. prvostepene presude).

Tužiteljica M. A. (drugotužiteljica) je obavezana da tuženom M. L. (prvotuženi) na ime povrata novca isplati iznos od 28 000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 11. 02. 2003. godine do isplate (stav 3. izreke prvostepene presude).

Stavom 4. iste presude odbijen je zahtjev tužitelja da se izvrši prebijanje potraživanja prvotuženog sa njihovim zahtjevom za isplatu zakupnine za korištenje predmetnog stana u iznosu od 21 600,00 KM.

Protivtužbeni zahtjev prvotuženog, u dijelu kojim je tražio isplatu iznosa od 3 517,00 KM, sa pripadajućom kamatom, na ime troškova ulaganja u predmetni stan, odbijen je kao neosnovan (stav 5. izreke prvostepene presude).

Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove spora (stav 6. izreke prvostepene presude).

Presudom Okružnog suda u B. L. Gž-682/03 od 21. 4. 2005. godine, žalba prvo i drugotuženog je odbijena, te prvostepena presuda potvrđena u usvajajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu (stav 1. i 2. prvostepene presude), usvajajućem dijelu odluke o protivtužbenom zahtjevu (stav 3. prvostepene presude) i odbijajućem dijelu odluke o protivtužbenom zahtjevu (stav 5. izreke prvostepene presude), uz konstataciju da je prvostepena presuda ostala neizmijenjena u dijelu odluke o istaknutom zahtjevu za prebijanje potraživanja i u dijelu odluke o troškovima postupka (stav 4. i 6. izreke prvostepene presude), dok je žalba tužitelja odbačena kao neblagovremena.

Blagovremenom revizijom tužitelji pobijaju drugostepenu presudu u dijelu kojim se potvrđuje prvostepena presuda o udovoljenju protivtužbenom zahtjevu (stav 3. izreke prvostepene presude) i kojim se odbacuje njihova žalba kao neblagovremena.

Reviziju izjavljuju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka učinjene pred drugostepenim sudom i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Predlažu da se osporena odluka ukine u pobijanom dijelu i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi nisu odgovorili na reviziju, niti se o njoj izjasnio Republički tužilac u smislu odredbe člana 390. stav 3. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", broj 4/77 do 35/91, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 14/94 i 32/94 – u daljem tekstu: ZPP) koji je bio na snazi u vrijeme donošenja prvostepene presude i koji se na osnovu odredbe člana 456. stav 1. sada važećeg Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03 i 74/05 – u daljem tekstu: ZPP RS) ima primijeniti i u ovom postupku.

Iz stanja spisa proizlazi da su tuženi dana 06. 10. 2005. godine, po proteku svih rokova, pa i roka za davanje odgovora na reviziju (reviziju primili u 7. mjesecu 2005. godine) izjavili ponovo žalbu protiv prvostepene presude, pa je u nastavku postupka nužno odlučiti i o ovoj žalbi (član 348. stav 3. ZPP).

Revizija je osnovana.

Iz stanja spisa proizlazi da je punomoćnik tužitelja prvostepenu presudu primio 03. 8. 2003. godine.

Saglasno odredbi člana 348. stav 1. ZPP zadnji dan roka za izjavljivanje žalbe bio je 18. 3. 2003. godine.

Tužitelji su žalbu izjavili putem pošte, preporučenom pošiljkom.

Na omotnici u kojoj je prvostepeni sud zaprimio žalbu tužitelja, utisnut je datum 19. 3. 2003. godine i nalijepljen broj preporučene pošiljka 00609.

Kod takvog stanja činjenica drugostepeni sud je odbacio žalbu tužitelja kao neblagovremenu, na osnovu odredbe člana 367. ZPP u vezi sa članom 113. stav 2. istog zakona.

Tužitelji su uz reviziju priložili novi dokaz u prilog tvrdnji da je pred drugostepenim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka zbog koje se može izjaviti revizija (član 385. stav 1. tačka 2. ZPP) jer da je njihova žalba pogrešno odbačena kao neblagovremena.

Saglasno odredbi člana 387. ZPP, ovaj novi dokaz je relevantan za donošenje pravilne odluke i dozvoljeno ga je iznositi u reviziji.

Radi se o potvrdi o prijemu pošiljke iz koje proizlazi da je žalba, koja je u sud stigla kao preporučena pošiljka pod prijemnim brojem pošte 00609, predana na poštu 18. 3. 2003. godine tj. posljednjeg dana roka za izjavljivanje žalbe.

Iz prednjih razloga valjalo je reviziju uvažiti, te ukinuti drugostepenu presudu u dijelu kojim je žalba tužitelja odbačena kao neblagovremena, kako bi drugostepeni sud u ponovnom postupku ocijenio priloženi novi dokaz, te u slučaju da utvrdi da je žalba tužitelja zaista blagovremena, o njoj treba odlučiti.

Kada je protiv prvostepene presude izjavljeno više žalbi (u konkretnom slučaju pobija se odluka o protivtužbenom zahtjevu) drugostepeni sud je kod meritornog odlučivanja, radi sagledavanja suštine i opsega spora u cjelini, dužan istovremeno odlučiti o svim žalbama.

U protivnom, čini bitnu povredu odredaba parničnog postupka u postupku pred drugostepenim sudom (član 354. stav 1. u vezi sa članom 365.ZPP).

U konkretnom slučaju drugostepeni sud je odlučio samo o žalbi prvo i drugotuženog i svojom presudom je potvrdio (dakle meritorno odlučio) prvostepenu presudu u dijelu koji se odnosi na protivtužbeni zahtjev (stav 3. izreke prvostepene presude), a koji je osporen i žalbom tužitelja.

Na taj način tužitelji su (u slučaju da se u ponovnom postupku utvrdi da je njihova žalba zaista blagovremena) onemogućeni da na odgovarajući način učestvuju u drugostepenom postupku, što predstavlja bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 7. ZPP i povredu prava na djelotvoran pravni lijek u okviru prava na pravično suđenje i pristup sudu, garantovano članom 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Slijedom izloženog valjalo je, uvažavanjem revizije, ukinuti drugostepenu presudu i u dijelu kojim je potvrđena prvostepena presuda u pogledu odluke o protivtužbenom zahtjevu – stav 3. izreke prvostepene presude, a sve na osnovu odredbe člana 249. stav 1. u vezi sa članom 456. stav 2. ZPP RS.

Drugostepena odluka, u dijelu kojim je odlučeno o žalbi prvo i drugotuženog, na način da je potvrđena prvostepena presuda u pogledu tužbenog zahtjeva (stav 1. i 2. izreke prvostepene presude), a koji se ne pobija revizijom niti žalbom tužitelja – ostaje neizmijenjena.

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost opravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić